

Analyse: terugblik op coronamaatregelen crisisteam (week 25 t/m 32)

Welke genomen maatregelen zijn volgens multidisciplinaire experts het belangrijkste bij een corona-uitbraak in het verpleeghuis? Wekelijks analyseren onderzoekers van de academische ouderenwerkplaatsen UNC-ZH en UNO-UMCG in opdracht van het ministerie van VWS de notulen van crisisteam van verpleeghuizen. Hieruit blijkt de verscheidenheid aan maatregelen die genomen wordt groot is. Bovendien blijkt dat crisisteam met vragen blijven zitten. Er is behoefte aan meer concrete adviezen. Daarom zijn de maatregelen door multidisciplinaire expertpanels geprioriteerd. Zo ontstaat een selectie maatregelen die bij een (nieuwe) corona-uitbraak binnen het verpleeghuis direct aan te bevelen zijn.

Deze derde analyse is gemaakt op basis van de genomen maatregelen van crisisteam in week 25 t/m 32 op de volgende gebieden: welzijn van cliënten en naasten, personeelsbeleid, isolatie en hygiëne.

Er werd uit de vergaderstukken door elk van de panelleden een maatregel gekozen, die zij het belangrijkste vinden om als organisatie te nemen bij een corona-uitbraak. Het panel bediscussieerde deze in een online panelgesprek en besprak daarbij ook vóór wie en dóór wie deze maatregelen zijn besloten. Achteraf werden

door de panelleden de geselecteerde maatregelen geprioriteerd, op basis van belangrijkheid en urgentie. De paneldeelnemers komen uit verschillende organisaties.

- Download [Factsheet 3e ronde Corona-onderzoek Verpleeghuizen – Terugblik in expertpanels](#) (pdf)

Coronamaatregelen op het gebied van welzijn cliënten en naasten

Het panel dat de maatregelen op het gebied van welzijn van cliënten en naasten besprak bestond uit een zorgmanager, een psycholoog en twee leden van de lokale cliëntenraad (waarvan 1 voorzitter)

Maatregel A. Maatwerk toepassen met betrekking tot cohortisolatie

Deze maatregel vonden de panelleden (zeer) belangrijk en zeer urgent bij een COVID-19 uitbraak.

- (Mogelijke) invulling: Bij een Covid-19 uitbraak niet een gehele locatie, maar alleen een afdeling afsluiten tot cohort. Beperkingen minimaliseren en kijken wat wel mogelijk is, bijvoorbeeld aan de hand van kleurcoderingen, het oordeel van de behandelend arts en/of de situatie van de individuele cliënt.

Maatregel B. Beperkt bezoekverbod op cohort-afdelingen

Deze maatregel vonden de panelleden (zeer) belangrijk en twee van hen vonden deze maatregel (zeer) urgent bij een COVID-19 uitbraak.

- (Mogelijke) invulling: Pas bij positieve testuitslag geldt een bezoekverbod voor de afdeling óf alleen voor de besmette cliënt als hij/zij op de eigen kamer geïsoleerd is. Zolang er alleen verdenking is, is bezoek met (chirurgische) mondkapjes toegestaan. Wel de afdeling bij een verdenking al afsluiten als cohort. Cliënten mogen de afdeling dan niet verlaten.
- Nuanceringen:
  - Het is hierbij belangrijk snel te testen al bij gering vermoeden van besmetting.
  - Indien meerdere cliënten binnen een afdeling tegelijkertijd verdacht worden van besmetting kan de specialist ouderengeneeskunde beslissen van deze maatregel af te wijken.

Maatregel C. Bezoek beperken en begeleiden

Deze vonden de panelleden ook (zeer) belangrijk en (zeer) urgent bij een COVID-19 uitbraak.

- (Mogelijke) invulling: Bezoek zich laten aanmelden en begeleiden naar kamer van bewoner. Bezoek in de centrale woonkamer zo veel mogelijk voorkómen.
- Nuancering: Het beperken van bezoek ging vaak samen met niet naar buiten mogen. Dat gebrek aan zelfbeschikking was minstens zo belastend voor sommige bewoners.

Coronamaatregelen op het gebied van personeelsbeleid

Het panel dat de maatregelen op het gebied van personeelsbeleid besprak, bestond uit een bestuurder/manager, een verpleegkundige, twee HR/P&O-adviseurs en een psycholoog.

Maatregel A. Scholen van niet-zorg medewerkers voor het primaire zorgproces

Deze maatregel vonden de meeste panelleden (zeer) belangrijk en urgent bij een Covid-19 uitbraak.

- (Mogelijke) invulling: Extra personeel opleiden om bij hoge besmettingsaantallen en/of tekort aan zorgmedewerkers in de (bijv. ADL-)zorg in te kunnen zetten. Dit kan personeel zijn met andere functies binnen de organisatie, zoals receptionisten, of het kunnen personen van buiten zijn, zoals studenten.
- Nuanceringen:
  - Ook gepensioneerde medewerkers kunnen worden benaderd. De ervaring van een panellid is dat zij vaak bereid zijn bij te dragen.
  - Het werven en inzetten van niet-zorgmedewerkers kan ook als belastend worden ervaren. Het kan veel tijd en moeite vragen.

Maatregel B. Een duidelijk testbeleid voor medewerkers

Deze maatregel vonden de panelleden zeer belangrijk en vonden de meeste panelleden zeer urgent bij een COVID-19 uitbraak.

- (Mogelijke) invulling: Medewerkers worden zo snel mogelijk getest bij klachten, klachten huisgenoot, nauw contact met iemand met klachten en bij terugkeer uit rood/oranje gebied.
- Nuanceringen:
  - Deze maatregel is alleen mogelijk als er voldoende testen beschikbaar zijn.
  - Deze maatregel is gebaseerd op de eerlijkheid van de medewerkers met betrekking tot klachten of terugkomst uit oranje gebieden. Daarnaast is men afhankelijk van de bereidheid van medewerkers om zich te laten testen.

Maatregel C. Ruimte voor 'professionele autonomie' binnen gestelde richtlijnen

Deze maatregel vonden de panelleden (zeer) belangrijk en vonden de meeste panelleden urgent bij een COVID-19 uitbraak.

- (Mogelijke) invulling: Ruimte laten voor professionele afwegingen van medewerker en leidinggevende, al dan niet na consultatie van experts. Bijvoorbeeld medewerkers zelf laten beslissen PBM in te zetten als ze zich onveilig voelen, of om in specifieke gevallen bijvoorbeeld toch bezoek toe te laten.
- Nuancering: Alleen met de aanwezigheid van duidelijke richtlijnen kan ruimte worden gegeven aan 'professionele autonomie'. Loslaten en directieve richtlijnen gaan hand in hand.

Coronamaatregelen op het gebied van isolatie en hygiëne

Het panel dat de maatregelen op het gebied van isolatie en hygiëne besprak, bestond uit een manager Infectiepreventie, twee verpleegkundigen, een specialist ouderengeneeskunde, een beleidsadviseur en een geestelijk verzorger.

Maatregel A. Strikte bezoekinstructies en regulering van de bezoekersstroom

Deze maatregel vonden de meeste panelleden (zeer) belangrijk en vonden de panelleden (zeer) urgent bij een COVID-19 uitbraak.

- (Mogelijke) invulling: De regie om bezoekersstromen te reguleren, onnodige bewegingen door een locatie heen te voorkomen en bezoekers strikte hygiëne instructies op te laten volgen decentraal beleggen bij locaties. Bij (mogelijke) besmetting met kennis van het pand niet de gehele locatie maar alleen de noodzakelijke afdeling/unit sluiten voor bezoek.

Maatregel B. Cliënten die (mogelijk) besmet zijn met corona individueel isoleren op hun kamer

Deze maatregel vonden de panelleden (zeer) belangrijk en (zeer) urgent bij een COVID-19 uitbraak.

- (Mogelijke) invulling: COVID-positieve cliënten bij voorkeur isoleren op hun eigen kamer. Al bij klachten moeten de maatregelen waartoe wordt besloten, worden ingezet. Hiermee moet niet worden gewacht op een testuitslag.
- Nuanceringen:
  - Individuele isolatie van een cliënt op diens kamer beperkt de bewegingsvrijheid. Echter, bij cohortisolatie lopen andere cliënten daarbinnen het risico op besmetting en daarmee op mortaliteit. De keuze hiertussen wordt als ethisch dilemma ervaren. Veelal wordt de veiligheid van de groep verkozen boven de bewegingsvrijheid van de individuele cliënt.
  - Wanneer een cliënt niet goed geïsoleerd kan worden in de eigen kamer zijn andere maatregelen nodig.
  - De infectiepreventie commissie, eerste geneeskundige en/of behandelend arts kan worden aangewezen om per casus te beslissen over passende isolatie.

Factsheet

De bovenstaande resultaten zijn weergegeven in de factsheet met daarbij ook de argumentatie van de panelleden.

- Download [Factsheet 3e ronde Corona-onderzoek Verpleeghuizen – Terugblik in expertpanels](#) (pdf)

Bron: Academische werkplaatsen UNC-ZH en UNO-UMCG

Meer weten

- Bekijk ook de [eerste analyse van de genomen corona-maatregelen van crisisteam in week 15 t/m 20](#) en de [tweede analyse van de maatregelen in week 21 t/m 25](#)
- Er is ook een factsheet met een analyse van de notulen van de vergaderingen van de crisisteam van week 13 t/m 23: [Analyse vergaderstukken crisisteam verpleeghuizen brengt verloop coronacrisis in beeld](#)
- Bekijk ook de [communicatietips rondom corona](#)
- Lees alles over corona in het verpleeghuis in de [CoronaWegwijzer](#)

---

tags:

[Corona](#) (155), [Welzijn](#) (165)

thema's:

[Leiderschap, governance en management](#) (88), [Leren en verbeteren van kwaliteit](#) (391), [Veiligheid](#) (244)